

N:o 38.

Af Herr **Räif:** *Om aflåtande af skrifvelse till Kongl. Maj:t med begäran om förslag till förändrad lagstiftning angående fattigvården i riket.*

För alla dem, hvilka såsom ordförande i kommunalnämnder närmast måste hafva fattigvården om hand och hvilka skola tillse, att icke blott de till kommunen hörande fattige skola hafva behörigt understöd, utan äfven hafva till sin pligt att skydda kommunen mot obehörigt intrång och utgift för till andra fattigvårdssamhällen hörande individer, har det i otaliga fall visat sig stor svårighet att rätt tolka fattigvårdsförordningens 22:dra § som stadgar: »I fråga om fattigvård skall svensk medborgare, för hvilken behof deraf uppstår, med nedan stadgade undantag, hafva hemorts rätt i det fattigvårdssamhälle, hvarest han senast författningsenligt *blifvit* eller *bort* blifva mantalsskrifven.» Det kan ju tyckas som denna bestämmelse vore klar och tillfyllestgörande; men hvadan komma då dessa oupphörliga, obehagliga tvister kommuner emellan om fattighjonens hemorts rätt?

Vid 1881 års riksdag är af en högt aktad, nu affiden motionär yttardt, att i anförda lagstadgande icke är angifvet något »som är på något visst sätt tillfinnandes, utan något *som antingen är eller bort vara* på något visst sätt förefintligt. Man kan befara, att redan i en sådan vacklande bestämning lagstadgandet röjer sin olämplighet.»

Konungens Befallningshafvande lära nog från hvar sin ort kunna vitsorda icke blott mängden af dylika tvister som förekomma, utan äfven svårigheten att dem rättvisligen afgöra. Jag hyser den öfvertygelsen att hemortsrätten borde bestämmas till födelseorten, så att *der hvar och en är född, der ege han ock i fattigvårdsafseende sin hemort.*

Vore en sådan grund för hemortsrätten fastställd, torde ganska få af dessa nu så förargelseväckande tvister fattigvårdssamhällena emellan uppkomma, hvilket äfven vore till största skydd och gagn för dem, som äro i behof af hjelp och hvilka nu ofta sändas kommunerna emellan och innan tvisten blifvit afgjord icke sällan ses med ovilja af den kommun, som under tiden måste lemna understöd.

Naturligen skulle alla, hvilka i fattigvårdsafseende nu hafva sin hemorts rätt bestämd, vidblifva densamma och i händelse ny lag blefve antagen, den endast tillämpas på dem, som sedan komme i behof af understöd. Fattigvårdens uppgift är icke blott att hjelpa, der fattigdom redan inträdt, utan äfven att söka förebygga densamma och hvarför äfven många omtänksamma kommuner beslutat att för en följd af år insätta större eller mindre belopp för *hvarje* inom kommunen födt barn för att bilda lifränta till förekommande af i framtiden möjligen eljest inträffande nöd. Intresset härför är dock hvarken så stort eller allmänt som det borde och kunde vara, emedan många kommuner tveka att göra denna uppoffring, i tanke att lifräntan ej kommer till godo *dess* fattiga, som möjligen kunna vara inflyttade från en socken, der ej insättningar för bildande af lifränta blifvit gjorda.

Blefve hemortsrätten bestämd till födelseorten, vågar jag hysa den öfvertygelsen, att hvarje kommun skulle så väl i eget som det allmännas intresse skynda att genom insättningar i lifränteanstalter söka tillförsäkra sig de framtida frukter, som häraf böra uppstå och hvilka, om ej alltid tillräckliga för de oundgängligaste lefnadsbehofven, dock kunde blifva en väsentlig hjelp och sannolikt i rikt mått uppväga de olägenheter, som genom nu verkställd förändring möjligen för en tid skulle kunna göra fattigvårdstungan ojemn.

Jag dristar icke att i formulerade lagparagrafer framlägga min hemställan, utan under förhoppning att Riksdagen gillar de grundsatser jag här framställt, vågar jag vördsamt föreslå det Riksdagen ville besluta att i underdånig skrifvelse till Kongl. Maj:t anhålla,

att Kongl. Maj:t täcktes för Riksdagen framlägga

förslag till förändrad lagstiftning angående fattigvården i syfte, att hemortsrätt varder ensamt eller hufvudsakligen bestämd efter födelseorten.

Om remiss till Utskott anhålles.

Stockholm den 27 Januari 1884.

Bengt Rääf.
